

REDAKTOR
HANCE DMOCHOWSKIEJ
Z PODZIĘKOWANIEM

NIEMIECKIE DEBATY

Wybory do Bundestagu w 2013 roku

Preferencje wyborcze w nowych krajach
federacji

Pisarze wschodnioniemieccy po przełomie
Niemieckie debaty wokół imigracji

Polska wobec przywództwa Niemiec w UE

Germany's Colonial Past Revisited

The Herero Genocide and the Holocaust

German Colonial Rule in Cameroon

Picturing German Colonialism
in "Simplicissimus"

Die Konstruktion neokolonialen Wissens
in deutschen Dokumentarfilmen

Marcel Reich-Ranicki in memoriam

Eichstätter Dienste jako instytucja
wspierająca bezrobotnych

Oceny i omówienia

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

ROK 2014

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
2015

CI 470 BP

SPIS TREŚCI ZA ROK 2014

ARTYKUŁY

	Nr	Str.
Bachmann Klaus, On the Margins of German Vergangenheitsbewältigung. Germany's Colonial Past Revisited.	1	137
Bojenko - Izdebska Ewa, „Wschód głosuje inaczej” – preferencje wyborcze w nowych krajach federacji po 1990 roku.	1	45
Dyck Kirsten, Situating the Herero Genocide and the Holocaust among European Colonial Genocides	1	153
Garsha Jeremiah, Picturing German Colonialism: „Simplicissimus” 1904 Special Issue	1	189
Goebel Simon, Die Konstruktion neokolonialen Wissens in deutschen Dokumentarfilmen über die deutsche Geschichte	1	209
Jankowiak Stanisław, Droga do wolności - refleksje nad Okrągłym Stołem	3	91
Jedynakiewicz-Mróż Katarzyna, Geneza i okoliczności powstania Ruchu „Freies Deutschland” wśród jeńców niemieckich w ZSRR (1941-1943)	2	159
Jeziorny Dariusz, Międzynarodowe znaczenie Austrii w okresie rządów Karla Rennera w ocenach dyplomacji polskiej	2	139
Kałużny Jerzy, Do kogo należy historia? Refleksja literaturoznawcy	2	7
Kotłowski Tadeusz, Problem niemieckich reparacji po I wojnie światowej	2	121
Kubiak Piotr, Wybory do <i>Bundestagu</i> z 22 września 2013 roku – analiza i konsekwencje	1	13
Kuczyński Ernest, Przeciwno zapomnieniu. Jürgen Fuchs i pamięć o drugiej niemieckiej dyktaturze	2	39
Leszczenko Larysa, Rola Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w ochronie praw ofiar konfliktów zbrojnych na obszarze poradzieckim	4	61
Łukasiewicz Dariusz, Mentalność pruska, mieszczańska, protestancka czy kapitalistyczna? Prusy 1806-1871	2	91
Maciejewski Szymon, Teoretyczne i metodologiczne podstawy Szkoły Monachijskiej	4	25
Madeja Andrzej, Koncepcja integracji wspólnotowej Paula-Henriego Spaaka	4	7
Makaro Julita, Pamięć o sąsiedztwie narodowym. Wokół wystawy „Obok. Polska-Niemcy. 1000 lat historii w sztuce”	2	23
Mikołajczyk Jolanta, Ochrona grobów ofiar wojen jako komponent polityki pamięci prowadzonej przez państwo. Podstawy prawne i przykłady realizacji	2	71
Moraczewska Anna, Wymiar Wschodni Europejskiej Polityki Sąsiedztwa jako strategia zarządzania ryzykiem	4	45
Musima Okia Timothy, Social Developments in Bakundu during German Colonial Rule in Cameroon 1884-1914	1	173
Nowak Marek, Społeczeństwo cywilne w Polsce po 25 latach	3	131
Nowosielski Michał, O nieuchronności zmiany i potrzebie ciągłości. 70 lat Instytutu Zachodniego	3	83
Stachowiak Paweł, Przełomowe lata 1988-1989 w polityce pamięci Kościoła katolickiego w Polsce	3	115
Strzelczyk Jerzy, Nauka historii na początku XXI wieku. Esej	3	7

Tomczak Maria, Między wielokulturowością a kulturą wiodącą. Niemieckie debaty wokół imigracji	1	95
Wagińska-Marzec Maria, Pisarze wschodniemieccy po przełomie	1	63
Weber Pierre-Frédéric, O przemianach pamięci oficjalnej w Europie po 1989 roku. Państwo a pamięć w Polsce i we Francji	2	59
Wolff-Powęska Anna, Nauka i polityka. Trudne partnerstwo	3	39
Wolff-Powęska Anna, Redaktor dr Hance Dmochowskiej z podziękowaniem	1	9
Wybranowski Dariusz, Geneza i uwarunkowania procesu przekształcania na przełomie lat 60. i 70. XX wieku wspólnoty muzułmanów z Bośni w Muzułmanów – „konstytucyjny naród” Jugosławii	4	73
Zmierczak Maria, Obraz Niemców i Niemiec w „Przeglądzie Zachodnim” w latach 1945-1990	2	63
Żurawski vel Grajewski Przemysław, Polska wobec przywództwa Niemiec w Unii Europejskiej	1	111

MATERIAŁY

Andrzejewski Marek, Z dziejów niemieckiego hymnu	2	185
Buchowska Natalia, Starania Unii Europejskiej o przystąpienie do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności	4	184
Bugałski Łukasz, Kwestia odbudowy zabytkowych zespołów staromiejskich na Ziemiach Odzyskanych	3	212
Ćwiek-Rogańska Karolina, Ewangelicy i katolicy na dawnym pograniczu polsko-pruskim	3	184
Dylewska Agnieszka, Dagmar Leupolds Vaterroman „Nach den Kriegen“ als Zwischenreich von Identitätsfindung und Gedächtnis	2	229
Gadkowski Andrzej, Instytucjonalna współpraca Unii Europejskiej z systemem Organizacji Narodów Zjednoczonych.	4	158
Gadkowski Tadeusz, Przemiany instytucjonalne w Unii Europejskiej na przykładzie kompetencji Trybunału Sprawiedliwości w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości	4	170
Götz Marta, Polsko-amerykańskie wzajemne inwestycje bezpośrednie	4	135
Janicki Tadeusz, Rząd RFN wobec idei integracji zachodnioeuropejskiego rolnictwa i budowy Wspólnej Polityki Rolnej w latach 1949–1969	4	197
Kiwerska Jadwiga, Unia Europejska jako gracz międzynarodowy - perspektywa amerykańska	4	101
Matera Paulina, Koncepcje odrodzenia przywództwa Stanów Zjednoczonych na arenie międzynarodowej w XXI wieku	4	119
Mikołajczyk Marek, Francuska batalia o Wspólną Politykę Rolną w okresie rządów generała Charles'a de Gaulle'a w latach 1958-1969	4	218
Miluska Jolanta, Pająk-Patkowska Beata, Aksjologiczne podstawy aktywności politycznej studentów w procesie transformacji ustrojowej w Polsce	3	153
Piętko Bohdan, Więźniowie z różowym trójkątem w KL Auschwitz	2	199
Praczyk Małgorzata, Kopiowanie miejsc pamięci. Przypadek Pomnika Poznańskiego Czerwca 1956	2	273
Sacha Magdalena Izabella, Z biegiem Pianaicy. Miejsca pamięci wokół „granicy fantomowej” na Północnych Kaszubach	3	169
Siekierka Michał, Pamięć polityczna a pamięć społeczna w kształtowaniu się relacji polsko – ukraińskich po 1991 r.	2	241

Skoczyła Łukasz, Odbudowa Zamku Królewskiego w Poznaniu i spory o poznańską pamięć społeczną	2	286
Štefančík Radoslav, Schwache Institutionalisierung des slowakischen Parteiensystems (bis zum Jahr 2012)	4	239
Wójcik-Żołądek Monika, Od Königsberga do Kaliningradu. Nazwy miast jako miejsca pamięci	2	254

Z DZIEJÓW INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Bilans I roku pracy Instytutu Zachodniego, „Przegląd Zachodni” nr 3 z 1946 r. (reprint)	3	271
Otto Teresa, Mój drugi dom	3	266
Rutowska Maria, Dom Pracy Naukowej Osieczna	3	235
Waller Małgorzata, Słownik serdeczny	3	254

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Bartnik Joanna, Eichstätter Dienste jako instytucja wspierająca bezrobotnych	1	234
Kuczyński Krzysztof A., Marcel Reich-Ranicki in memoriam	1	227

OCENY I OMÓWIENIA

Białkowski Michał (red.), Studia soborowe. Historia i nauczanie Vaticanum II (omów. <i>Zbigniew Wanat</i>)	1	260
Biblioteka Ślązańska: 1. Smereka Joanna, Kościół św. Jakuba w Sobótce; 2. Sadebeck Moritz, Góra Śląza i jej okolice; 3. Kunicki Wojciech, Smereka Joanna (red.), Ślązańskie Świąty; 4. Burghart Gottfried Heinrich, Podróż na Górę Ślązę; 5. Kunicki Wojciech (red.), Od patriotyzmu do nacjonalizmu. Rok 1813 w Sobótce i jego rola w świadomości narodowej Niemców (omów. <i>Hubert Orłowski</i>)	3	297
Bober Sabina, Bóg i człowieczeństwo w niemieckich obozach koncentracyjnych (omów. <i>Zygmunt Zieliński</i>)	2	302
Brzeziński Piotr, Zapomniani dygnitarze. Pierwsi sekretarze Komitetu Wojewódzkiego PPR/PZPR w Gdańsku w latach 1945-1990. Szkice biograficzne (omów. <i>Marek Andrzejewski</i>)	3	289
Buryła Sławomir, Krawczyńska Dorota, Leociak Jacek (red.), Literatura polska wobec Zagłady (1939-1968) (omów. <i>Jerzy Kalżny</i>)	2	320
Czachór Zbigniew, Kryzys i zaburzona dynamika Unii Europejskiej (omów. <i>Bogdan Koszeł</i>)	4	262
Ćwiklak Kornelia, Bliscy nieznajomi. Górnośląskie pogranicze w polskiej i niemieckiej prozie współczesnej (omów. <i>Roman Dziergwa</i>)	3	294
Danielewicz Dorota, Berlin. Przewodnik po duszy miasta (omów. <i>Hubert Orłowski</i>)	1	247
Demshuk Andrew, The Lost German East: Forced Migration and the Politics of Memory, 1945-1970 (omów. <i>Maciej B. Stępień</i>)	2	314
Fijałkowski Marek (red.), Zarys dziejów Piły w latach 1945-2000 (omów. <i>Andrzej Choniawko</i>)	1	265
Fiszler Józef M., Olszewski Paweł (red.) System euroatlantycki w wielobiegowym ładzie międzynarodowym (omów. <i>Janusz Józef Węc</i>)	4	260
Gótz Marta, Polskie bezpośrednie inwestycje za granicą. Metodologia teorii ugruntowanej (omów. <i>Barbara Jankowska</i>)	4	267
Hall Aleksander, Osobista historia III Rzeczypospolitej (omów. <i>Marek Mikołajczyk</i>)	3	284

Hiemer Eliza-Maria, Generationenkonflikt und Gedächtnistradierung: Die Aufarbeitung des Holocaust in der polnischen Erzählprosa des 21. Jahrhunderts (omów. <i>Dominika Gortych</i>)	2	330
Ingrao Christian, Wierzyć i niszczyć. Intelktualiści w machinie wojennej SS (omów. <i>Olaf Bergmann</i>)	3	299
Kiwerska Jadwiga, Koszel Bogdan, Tomczak Maria, Żerkó Stanisław, Polityka zagraniczna zjednoczonych Niemiec (omów. <i>Malwina Książniakiewicz</i>)	1	248
Kobus Andrzej, My i oni. Opozycja polityczna w PRL wobec analogicznych ugrupowań demokratycznych w Europie Środkowo-Wschodniej lat 80. XX wieku. Kontakty, współpraca, podobieństwa (omów. <i>Michał Białkowski</i>)	3	279
Miszczak Krzysztof, Polityka zagraniczna bezpieczeństwa i obrony koalicji rządowej SPD-Sojusz'90/Zieloni w okresie 1998-2005 (omów. <i>Bogdan Koszel</i>)	1	251
Młynarski Tomasz, Francja w procesie uwspólnotowienia bezpieczeństwa energetycznego i polityki klimatycznej Unii Europejskiej (omów. <i>Bogdan Koszel</i>)	4	265
Morsch Günther, Ohm Agnes, Zapomniana zagłada? Polska i czeska inteligencja w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen na początku drugiej wojny światowej; Ohm Agnes, Pukajło Anna, Seferens Horst, Polska mniejszość w KZ 1939 – 1945. Działacze i działaczki polskich organizacji w Rzeszy Niemieckiej w obozach koncentracyjnych Sachsenhausen i Ravensbrück (Die polnische Minderheit im KZ 1939 – 1945. Mitglieder polnischer Verbände im Deutschen Reich in den Konzentrationslagern Sachsenhausen und Ravensbrück) (omów. <i>Bogumil Rudawski</i>)	2	305
Müller Rolf-Dieter, Wspólny wróg. Hitlerowskie Niemcy i Polska przeciw Związkom Radzieckim (omów. <i>Olaf Bergmann</i>)	2	308
Musiół Anna Zofia, Erinnern und Vergessen. Erinnerungskulturen im Lichte der deutschen und polnischen Vergangenheitsdebatten (omów. <i>Agata Domińska</i>)	2	324
Myschor Christian, Wyżsi urzędnicy pruskiej administracji prowincjonalnej w Poznaniu 1871-1918 (omów. <i>Zygmunt Zieliński</i>)	2	299
Ossowski Mirosław, Literatura powrotów – powrót literatury. Prusy Wschodnie w prozie niemieckiej po 1945 roku (omów. <i>Roman Dziergwa</i>)	2	317
Pánek Jaroslav, Historici mezi domovem a světem. Studie – články – glosy – rozhovory.; idem: Czesi a Polska na progu czasów nowożytnych (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	4	269
Schenk Dieter, Noc morderców. Kaźń polskich profesorów we Lwowie i holokaust w Galicji Wschodniej (omów. <i>Olaf Bergmann</i>)	1	256
Siwek Krzysztof, Próby dialogu politycznego Stanów Zjednoczonych z Kubą w latach 1961 – 1975 (omów. <i>Krzysztof Jaskulowski</i>)	4	257
Wojciechowski Sebastian, Potyrała Anna (red.), Bezpieczeństwo Polski. Współczesne wyzwania i zagrożenia (omów. <i>Bogdan Koszel</i>)	3	291
Wojciechowski Sebastian, Potyrała Anna (red.), Poland's Security. Contemporary Domestic and International Issues (omów. <i>Jakub Kloszewski</i>)	1	254

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Bingen Dieter, Kaluza Andrzej, Działalność Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich	3	305
Budnikowski Tomasz, Sesja o życiu i działalności arcybiskupa Jerzego Stroby	1	279
Głowacka Izabela, Przemiany demograficzne w Polsce, Niemczech i Europie. Historia, powiązania i nowe perspektywy badawcze	1	275

Kie ż un Urszula, Je ż Katarzyna, Platforma internetowa Studia-o-Polsce. Interdyscyplinarne (Pol-Int)	1	287
Kra t i u k Krystian, Wobec siebie. Polityczne koncepcje relacji wzajemnych. rywalizacja, koegzystencja oraz idee wspólnoty w 25-leciu III RP	3	319
Kuczyński Krzysztof A., Carl Hauptmann i krąg jego przyjaciół	4	290
Linek Bernard, Moj Magdalena, Totalitaryzm i pamiętanie. Śląskie doświadczenia i ślady nazizmu oraz komunizmu	2	335
Owczarek Hubert, Debaty Civitas Christiana w Pałacu Działyńskich	3	311
Poprawski Marcin, Kultura i polityka kulturalna w Polsce i Niemczech po przełomie 1989 roku. Bilans debaty, perspektywy	4	277
Sońta-Drażkowska Ewa, Nowe trendy w gospodarce Niemiec oraz polsko-niemieckich stosunkach gospodarczych	1	277
Szymczak Damian, XIX Powszechny Zjazd Historyków Polskich	4	286
Tomaszczyk Anna, Polskie i niemieckie wyobrażenia o roli obu państw w Europie.	1	281
Tomaszczyk Anna, Polityki pamięci i dyskursy pamięci w 100-lecie wybuchu I wojny światowej. Tradycje chwały czy moralne zobowiązanie wobec współczesności.	4	282
Wagińska-Marzec Maria, Die Kunst rettet die Welt!/Sztuka ratuje świat	3	316
Wagińska-Marzec Maria, Forum Polsko-Niemieckie w 2014 roku	4	293

**W 2014 r. ukazały się następujące numery
„Przeglądu Zachodniego”**

- 1, 2014 *Niemieckie debaty*
- 2, 2014 *Przeszłość – pamięć – terażniejszość*
- 3, 2014 *Nauka – polityka – transformacja. 70 lat Instytutu Zachodniego*
- 4, 2014 *Europa: koncepcje, strategie, prawo*

oraz trzy numery pisma w języku angielskim:

- II, 2013 *The New World Order*
- I, 2014 *Europe's Future*
- II, 2014 *The Republic of National and Ethnic Minorities and Immigrants*

RADA REDAKCYJNA

Członkowie krajowi: Włodzimierz Anioł, Jan Barcz, Marian Golka, Jerzy Kałużny,
Marceli Kosman, Michał Nowosielski (przewodniczący), Aleksander Posem-Zieliński,
Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

Członkowie zagraniczni: Klaus Bachmann, Stefan Garsztecki, Hans Henning Hahn,
Jonathan Huener, Henryka Ilgiewicz, Rudolf Jaworski, Kai Olaf Lang, Guglielmo Meardi,
Jaroslav Panek, Klaus Ziemer, Katarzyna Żukowska-Gagelmann

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Tomasz Schramm – historia, Andrzej Kwilecki – socjologia,
Hubert Orłowski – nauki o kulturze, Tomasz Rynarzewski – ekonomia
Piotr Jabkowski – redaktor statystyczny
Anna Murawska – redaktor językowy (język polski)
Eberhard Schulz – redaktor językowy (język niemiecki)
Jonathan Chumas – redaktor językowy (język angielski)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

Dieter Bingen, Michał Chmara, Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, Bernadette Jonda, Albert Kotowski,
Matthias Kneip, Peter Oliver Loew, Hienadź Sahanowicz, Janusz Sawczuk, Janusz J. Węc

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Natalia Jackowska
Członkowie: Marek Mikołajczyk, Anna Potyrała, Ilona Romiszewska
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com,
a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

Informacje dla autorów oraz dotyczące procedury recenzowania są dostępne na stronie internetowej.

Redakcja wdrożyła procedurę przeciwdziałania praktykom *ghostwriting* i *guest authorship*
Wersja papierowa pisma jest wersją pierwotną (referencyjną).

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. 61 852 28 54; fax 61 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

■ „Przegląd Zachodni” to czasopismo naukowe Instytutu Zachodniego ukazujące się nieprzerwanie od lipca 1945 r. Przez lata zmieniała się jego szata graficzna, nakład czy częstotliwość - do 1948 r. pismo było miesięcznikiem, do 1990 r. dwumiesięcznikiem, a obecnie jest kwartalnikiem. Stała pozostała struktura wewnętrzna proponująca czytelnikowi lekturę artykułów, materiałów, przeglądów i komentarzy, źródeł, polemik i dyskusji, ocen i omówień oraz kroniki naukowej. W różnych okresach pojawiały się rubryki: współczesna Czechosłowacja, kronika Niemiec współczesnych, korespondencje (stanowiące szczególnie ciekawe źródło dla lat 1945-1959), a nawet poezje oraz raporty, wywiady czy bardzo obszerne relacje z dyskusji, od 2010 r. - Instytut Zachodni we wspomnieniach. Zakres tematyczny publikacji zawsze był odzwierciedleniem charakteru naukowego i priorytetów badawczych Instytutu Zachodniego. Już w 1946 r. „Przegląd Zachodni” nakreślił swój profil, obejmujący tzw. problematykę zachodnią (Europa Zachodnia i Środkowa), zagadnienia niemieckie w aspekcie historycznym i aktualnym oraz całokształt problematyki polskich ziem zachodnich.

Po przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX w. oprócz tradycyjnego zainteresowania zagadnieniami historii i współczesności Niemiec oraz stosunków polsko-niemieckich, daje się wyraźnie zauważyć większe zainteresowanie tematyką europejską oraz regionami czy „małymi ojczyznami”. Łamy pisma zajmują materiały dotyczące polskiej rzeczywistości powojennej, często weryfikujące obowiązujące przez lata poglądy. Zauważalny jest renesans zainteresowania Ziemią Zachodnią i Północnymi, a w nowej rzeczywistości przedmiotem dociekań są przemilczane dotychczas tematy np. niemieckie dziedzictwo, identyfikacja z „prywatną ojczyzną”, kształtowanie nowej tożsamości czy euroregiony.

Początek nowego tysiąclecia to przede wszystkim poszukiwanie odpowiedzi na pytania, które zrodził nowy układ sił w świecie, transformacja polityczna, gospodarcza oraz mentalna krajów i społeczeństw postkomunistycznych, zjednoczenie Niemiec, pogłębianie i poszerzanie procesu integracji europejskiej czy wyzwania globalne. Różnorodność podejmowanej tematyki pozostaje zgodna z przyjętą formułą: Polska - Niemcy - Europa i w pełni korzysta z możliwości swobodnej i rzetelnej analizy procesów, zjawisk i zależności oraz pojawiających się nowych trendów światowych.

1 (350)
2014

**Czasopismo
Instytutu Zachodniego
w Poznaniu**

Kwartalnik

70^{lat}
I Z

Instytut Zachodni
1944-2014

Przegląd Zachodni, nr 1, 2014

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

Instytut Zachodni

Cm 471 24

REDAKTOR HANCE DMOCHOWSKIEJ
Z PODZIĘKOWANIEM

Niemieckie debaty

5 Od redakcji

9 *Anna Wolff-Powęska*

Redaktor dr Hance Dmochowskiej z podziękowaniem

ARTYKUŁY

13 *Piotr Kubiak*

Wybory do Bundestagu z 22 września 2013 roku – analiza i konsekwencje

45 *Ewa Bojenko-Izdebska*

„Wschód głosuje inaczej” – preferencje wyborcze w nowych krajach federacji po 1990 roku

63 *Maria Wagińska-Marzec*

Pisarze wschodnioniemieccy po przełomie

95 *Maria Tomczak*

Między wielokulturowością a kulturą wiodącą. Niemieckie debaty wokół imigracji

111 *Przemysław Żurawski vel Grajewski*

Polska wobec przywództwa Niemiec w Unii Europejskiej

• • •

137 *Klaus Bachmann*

On the Margins of German Vergangenheitsbewältigung. Germany's Colonial Past Revisited

153 *Kirsten Dyck*

Situating the Herero Genocide and the Holocaust among European Colonial Genocides

173 *Timothy Musima Okia*

Social Developments in Bakundu during German Colonial Rule in Cameroon 1884-1914

189 *Jeremiah Garsha*

Picturing German Colonialism: „Simplicissimus” 1904 Special Issue

209 *Simon Goebel*

Die Konstruktion neokolonialen Wissens in deutschen Dokumentarfilmen über die deutsche Geschichte

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- 227 *Krzysztof A. Kuczyński*
Marcel Reich-Ranicki *in memoriam*
- 234 *Joanna Bartnik*
Eichstätter Dienste jako instytucja wspierająca bezrobotnych

OCENY I OMÓWIENIA

- 247 Dorota Danielewicz, Berlin. Przewodnik po duszy miasta
(omów. *Hubert Orłowski*)
- 248 Jadwiga Kiwerska, Bogdan Koszel, Maria Tomczak,
Stanisław Żerko, Polityka zagraniczna zjednoczonych Niemiec
(omów. *Malwina Księżniakiewicz*)
- 251 Krzysztof Miszczak, Polityka zagraniczna bezpieczeństwa
i obrony koalicji rządowej SPD-Sojusz'90/Zieloni w okresie
1998-2005 (omów. *Bogdan Koszel*)
- 254 Sebastian Wojciechowski, Anna Potyrała (red.), Poland's
Security. Contemporary Domestic and International Issues
(omów. *Jakub Kłoszewski*)
- 256 Dieter Schenk, Noc morderców. Kaźń polskich profesorów
we Lwowie i holokaust w Galicji Wschodniej
(omów. *Olaf Bergmann*)
- 260 Michał Białkowski (red.), Studia soborowe. Historia
i nauczanie Vaticanum II (omów. *Zbigniew Wanat*)
- 265 Marek Fijałkowski (red.), Zarys dziejów Piły w latach
1945-2000 (omów. *Andrzej Choniawko*)

Z KRONIKI NAUKOWEJ

- 275 *Izabela Głowacka*
Przemiany demograficzne w Polsce, Niemczech i Europie.
Historia, powiązania i nowe perspektywy badawcze
- 277 *Ewa Sołta-Drączkowska*
Nowe trendy w gospodarce Niemiec oraz polsko-niemieckich
stosunkach gospodarczych
- 279 *Tomasz Budnikowski*
Sesja o życiu i działalności arcybiskupa Jerzego Stroby
- 281 *Anna Tomaszczyk*
Polskie i niemieckie wyobrażenia o roli obu państw w Europie
- 287 *Urszula Kieżun, Katarzyna Jeż*
Platforma internetowa *Studia-o-Polsce. Interdyscyplinarnie*
(*Pol-Int*)

RADA REDAKCYJNA

Członkowie krajowi: Włodzimierz Anioł, Jan Barcz, Marian Golka, Jerzy Kałużny, Marcei Kosman, Michał Nowosielski (przewodniczący), Aleksander Posern-Zieliński, Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

Członkowie zagraniczni: Klaus Bachmann, Stefan Garsztecki, Hans Henning Hahn, Jonathan Huener, Henryka Ilgiewicz, Rudolf Jaworski, Kai Olaf Lang, Guglielmo Meardi, Jaroslav Panek, Klaus Ziemer, Katarzyna Żukowska-Gagelmann

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Tomasz Schramm – historia, Andrzej Kwilecki – socjologia, Hubert Orłowski – nauki o kulturze, Tomasz Rynarzewski – ekonomia
Piotr Jabkowski – redaktor statystyczny
Anna Murawska – redaktor językowy (język polski)
Eberhard Schulz – redaktor językowy (język niemiecki)
Jonathan Chumas – redaktor językowy (język angielski)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

Dieter Bingen, Michał Chmara, Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, Bernadette Jonda, Albert Kotowski, Matthias Kneip, Peter Oliver Loew, Hienadź Sahanowicz, Janusz Sawczuk, Janusz J. Węc

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Natalia Jackowska
Członkowie: Marek Mikołajczyk, Anna Potyrała, Ilona Romiszewska
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertlewska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania
i adiustacji tekstów

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com,
a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

Informacje dla autorów oraz dotyczące procedury recenzowania są dostępne na stronie internetowej.
Redakcja wdrożyła procedurę przeciwdziałania praktykom *ghostwriting* i *guest authorship*
Wersja papierowa pisma jest wersją pierwotną (referencyjną).

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. 61 852 28 54; fax 61 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s. j.
62-030 Luboń, ul. Przemysłowa 13, tel. 61 899 49 49 do 52

AN HANKA DMOCHOWSKA
REDAKTEURIN –
MIT HERZLICHEM DANK

Deutsche Debatten

Anna Wolff-Powęska, Mit herzlichem
Dank an Redakteurin
Dr Hanka Dmochowska

Piotr Kubiak, Die Bundestagswahl vom
22 September 2013 – Analyse und
Schlussfolgerungen

Ewa Bojenko-Izdebska, „Im Osten stimmt
man anders“ – Wahlpräferenzen in den
neuen Bundesländern nach 1990

Maria Wagińska-Marzec, Ostdeutsche
Schriftsteller nach dem Umbruch

Maria Tomczak, Zwischen Multikultura-
lität und Leitkultur. Deutsche Debatten
über die Immigration

Przemysław Żurawski vel Grajewski,
Polens Haltung zu einer Führungsrolle
Deutschlands in der Europäischen Union

Klaus Bachmann, On the Margins of
German Vergangenheitsbewältigung.
Germany's Colonial Past Revisited

Kirsten Dyck, Situating the Herero Geno-
cide and the Holocaust among European
Colonial Genocides

Timothy Musima Okia, Social Develop-
ments in Bakundu during German Colo-
nial Rule in Cameroon 1884-1914

Jeremiah Garsha, Picturing German Colo-
nialism: "Simplicissimus" 1904 Special
Issue

Simon Goebel, Die Konstruktion neokolo-
nialen Wissens in deutschen Dokumen-
tarfilmen über die deutsche Geschichte

TO HANKA DMOCHOWSKA
THE EDITOR –
WITH THANKS

German Debates

Anna Wolff-Powęska, To the Editor
Dr. Hanka Dmochowska
with Thanks

Piotr Kubiak, Elections to the Bundestag
of 22 September 2013 – Analysis and
Consequences

Ewa Bojenko-Izdebska, "The East Votes
Differently" – Voting Preferences in the
New Federal States after 1990

Maria Wagińska-Marzec, East German
Writers after the Breakthrough

Maria Tomczak, Between Multicultura-
lism and the Leading Culture. German
Debates on Immigration

Przemysław Żurawski vel Grajewski,
Poland towards German Leadership in the
European Union

Klaus Bachmann, On the Margins of
German Vergangenheitsbewältigung.
Germany's Colonial Past Revisited

Kirsten Dyck, Situating the Herero Geno-
cide and the Holocaust among European
Colonial Genocides

Timothy Musima Okia, Social Develop-
ments in Bakundu during German Colo-
nial Rule in Cameroon 1884-1914

Jeremiah Garsha, Picturing German Colo-
nialism: "Simplicissimus" 1904 Special
Issue

Simon Goebel, Die Konstruktion neokolo-
nialen Wissens in deutschen Dokumen-
tarfilmen über die deutsche Geschichte